

Lucas 22,54-71 – Jezus lijdt door ons en voor ons

Derde zondag van de lijdenstijd

Liturgie

- Voorzang: Ps 111,1.2
- Votum / groet
- Zingen: Ps 111,3.6
- Wet 1 Joh 3,14-17
- Zingen: LB 178,1.6.
- 7 Gebed
- Lezen: – Lucas 22,54-71 (tegelijk de tekst) – Daniël 7,9-14
- Zingen: Ps 110,1
- Preek over Lucas 22,54-71
- Zingen LB 181,3-6 ('s Middags geloofsbelijdenis Gez 109,1.2)
- Gebed
- Collecte
- Zingen: Gez 115
- Zegen

Opmerking: ik hoor het graag van te voren wanneer deze preek ergens gelezen wordt. Mijn mailbox is geduldig: hansburger@filternet.nl

Preek over Lucas 22,54-71 – Jezus lijdt door ons en voor ons

Broers en zussen, gemeente van Jezus Christus,

1. De bel gaat. Het schooljaar zit er op. Juichend rent groep 7 naar buiten. Tim is blij dat de zomervakantie begonnen is.

Straks, na de zomer gaat hij naar groep 8! Dan zijn zij de oudste kinderen op school! Met de anderen rent hij naar het fietsenhok. Opeens krijgt hij een duw. Hij valt bijna. Tim kijkt boos wie dat deed. Hij ziet Louis grijnzen. O, Louis weer. Met Louis heeft hij altijd ruzie. Gelukkig is het nu vakantie. Al die tijd ziet hij Louis niet.

‘Tim!’

Het is Daniël. Daniël is zijn grote vriend. Ze fietsen altijd samen naar school. En ze zitten in de klas naast elkaar. Daniël heeft zijn fiets al gepakt en staat klaar om naar huis te fietsen.

‘Tim, slome, schiet eens op!’

‘Ik kom!’

‘Gaan we nog voetballen vanmiddag?’

Een paar minuten later fietsen ze samen naar huis. Ze maken plannen voor de vakantie. Vakantie!

Maar het gaat anders. Tim gaat drie weken met vakantie. En Daniël twee weken. En hij gaat nog een week logeren bij een neefje. Precies als Tim thuis is, is Daniël weg. En als Daniël thuis is, is Tim weg! Ze zien elkaar nauwelijks, al die weken.

Dan is de vakantie voorbij. Tim is wat laat en fietst alleen naar school. Daniël was al weg. Als hij het schoolplein op fiets, gaat de bel al. Ook groep 8 gaat naar binnen. Tim en Daniël hadden af gesproken om weer naast elkaar te gaan zitten, net als vorig jaar.

Als één van laatsten komt Tim de nieuwe klas in gelopen. Hij zoekt Daniël. Dan valt hij om van verbazing. Daniël zit naast Louis. Zijn vriend zit naast die stomme jongen, die hem altijd zit te pesten! Hij loopt naar ze toe en zegt tegen Louis: Ik zit naast Daniël!

'Nee,' zegt Louis, 'Daniël is mijn vriend.'

En Daniël zegt: 'Ik ga naast Louis zitten.'

De tranen schieten Tim in de ogen. Hij gaat ergens anders zitten. Het wordt een rotdag voor Tim. Hij is zijn vriend kwijt! Daniël speelt alleen nog maar met Louis.

Louis zit hem vaak te pesten, maar ja, dat is Louis. Dat maakt niet zoveel uit. Maar dat Daniël hem in de steek laat, daar kan hij wel om janken.

Als iemand je pest en je kent hem niet, dat maakt niet zoveel uit. Maar als je vriend je opeens gaat pesten, dat doet ontzettend zeer!

2. Vanmorgen gaat het over Jezus die heeft geleden. Waarom moest Jezus lijden? Jezus die aan een kruis hangt, dat wil je toch helemaal niet?

De preek gaat vanmorgen over de vraag waarom Jezus geleden heeft. Daar kun je een heleboel over zeggen. Maar vergelijk het eerst maar eens met Tim. Tim die na de vakantie op school komt. En opeens is hij z'n vriendje kwijt. Hij kan niet naast Daniël zitten, want Daniël zit naast Louis.

Zo had Jezus ook een vriend. Petrus. Petrus hoorde bij Jezus. Toen Jezus opgepakt was, ging Petrus mee om te kijken wat er met Jezus zou gebeuren. Hij gaat mee naar het grote huis waar Jezus nu naar binnen gebracht wordt.

Wat zou Petrus gaan doen? Zou hij in de buurt van Jezus gaan zitten? Zou hij nog steeds zeggen: 'Ik ben bereid om met Jezus de gevangenis in te gaan en te sterven?' Dat had Petrus gezegd.

Maar Petrus gaat ergens anders zitten. Naast de vijanden van Jezus. En als ze vragen: He, jij hoort toch ook bij Jezus? Dan weet Petrus op eens van niks. Nee hoor, ik hoor niet bij Jezus. Drie keer houdt hij het vol. Ik ben geen vriend van

Jezus.

Waarom moest Jezus lijden?

Omdat Petrus zijn rug niet recht hield. Alle beloftes was hij vergeten. Juist zijn vriend – die liet hem in de steek.

Wat zou jij gedaan hebben? Zijn wij zo anders dan Petrus? Wat doe je als het gevaarlijk wordt? Als voor Jezus kiezen betekent: in elkaar geslagen worden? Blijf je trouw aan Jezus? Ik ben bang, dat we allemaal best wel veel op Petrus lijken.

Maar let dan eens op hoe Jezus reageert. Als de haan kraait, kijkt hij Petrus aan. Het was precies gegaan zoals Jezus had voorspelt. Voor de haan kraait, zul je drie keer zeggen dat je mij niet kent. De profetie van Jezus was in vervulling gegaan.

Hij kijkt Petrus aan. Alsof hij wil zeggen: Petrus, kom tot jezelf. Wat heb je gedaan? Maar ik laat je niet los. Ik wil voor jou lijden en sterven. Ik wil jouw koning zijn. Jouw verlosser. Door mijn dood wil ik jou verlossen.

En zo kijkt hij ook jou aan, en mij. Stel je voor: Jezus kijkt om en zijn ogen zoeken jouw ogen. Een vragende blik. Wat zou jij doen als het gevaarlijk wordt? Zou je mijn lijden nog groter maken? Zou je mij in de steek laten?

Besef je dat ik door jou geleden heb?

Maar tegelijk ook: Besef je dat ik voor jou wilde lijden?

3. Waarom moest Jezus lijden? Dat kwam door Petrus, die zijn rug niet recht hield.

Het kwam ook door de bewakers. Tempelbewakers waren het, in dienst van de hogepriester. Ze hadden Jezus natuurlijk vaak in de tempel gezien. Ze hadden er misschien wel een paar keer bij gestaan als er weer een strikvraag werd gesteld door de Farizeeërs. Klaar om Jezus te arresteren. Die man die denkt dat hij een profeet is. Een Messias. Alsof hij boven de tempel

staat – wat denkt-ie wel?

Wat ze niet doorhadden, was dat er net een profetie van Jezus in vervulling was gegaan. Jezus had het tegen Petrus geprofeteerd: Je zult mij drie maal verloochenen voor de haan kraait. En het was gebeurd. De woorden van de profeet waren in vervulling gegaan. Een bewijs van zijn profeet-zijn.

Misschien waren ze ook wel een beetje onder de indruk van hun gevangene. Stel je voor dat zijn profetie over de tempel uit zou komen: De tempel verwoest – Lucas 21. Wat zou dat voor hen zelf betekenen? Zouden zij ook doodsbang voor Israëls God wegvluchten?

Geen prettige gedachten. Die moet je zo snel mogelijk van je af schudden. En wat werkt er dan het beste? Jezus op afstand houden. Hem belachelijk maken, juist als profeet.

‘Weet je wat? We doen hem een blinddoek om, die profeet. En dan meppen we hem eens lekker in z’n gezicht. Laat hem dan maar eens profeteren wie het was! Hahaha!’

Waarom moest Jezus lijden?

Omdat zijn bewakers hem wilden treiteren.

Omdat zijn bewakers hem niet in hun hart toe wilden laten.

Zijn zij zo anders dan jij en ik?

Hun manier van pesten is zo herkenbaar. Je bent jaloers op iemand, omdat ze heel goed viool kan spelen. En dus ga je haar pesten en heb je het over ‘dat kattengejank’ en ga je een huilende kat nadoen.

Wat herken jij van die bewakers bij jezelf?

Jezus zegt niets tegen zijn bewakers. Hij gooit geen paarden voor de zwijnen.

Maar Jezus wilde ook voor hen lijden. Wie weet, hoeveel van

hen er tot bekering gekomen zijn. Met pinksteren. Of toen die bedelaar bij de tempelpoort genezen werd door Petrus en Johannes. Of toen ze voor de zoveelste keer al die volgelingen van Jezus in de zuilengang van Salomo hadden gezien en iets van de boodschap over Jezus' opstanding opgevangen hadden.

Jezus wilde ook voor jou lijden. Als je iemand bent die kan genieten van dat gevoel van macht als je iemand pest. Iemand die graag steken onder water geeft om een ander zich rot te laten voelen. Iemand die God buiten de deur houdt met een spottende opmerking, een lompe grap. Jezus leed ook voor jou en mij.

4. Waarom moest Jezus lijden?

Door Petrus, die zijn rug niet recht hield. Maar ook voor Petrus.

Door die bewakers, die hem treiterden. Maar ook voor die bewakers.

Maar ook door de leiders van zijn eigen volk. Zijn eigen volk! Moet je nagaan: Jezus kwam om zijn eigen volk te redden. Maar juist de geestelijke leiders van zijn eigen volk wantrouwden hem. En dat wantrouwen werd zo groot dat ze besloten: hij moet dood.

Dat verwacht je toch niet? Net zoals Daniël bij Tim: iemand van wie je het niet verwacht, iemand die aan jouw kant hoort te staan. Net zoals Petrus – een vriend die je nooit in de steek zal laten. De leiders van zijn eigen volk wilde hem niet.

Ze komen bij elkaar, de rechters van Israel. Het gaat erom Jezus op een woord te vangen. Ze willen immers van hem af. Die man met zijn messiaanse pretenties maakte hun volk kapot. En vooral zouden zij hun mooie posities kwijtraken.

Herkenbaar toch?

Iemand op zijn woorden vangen zodat je je van hem af kunt maken?

‘Jij hebt dat en dat gezegd. En dus wil ik niets meer met je te maken hebben!’

Niet geïnteresseerd zijn in wat iemand echt zegt, maar zoeken naar iets waar je haar op af kunt rekenen. Wat zegt ze dat ik tegen haar kan gebruiken?

Door zulk gedrag moest Jezus lijden. Omdat wij mensen zo zijn, zulke dingen doen. Zulk gedrag veroorzaakte zijn lijden. Als die rechters van Israel toen niet van hem af hadden gewild, was Jezus niet veroordeeld.

Maar Jezus wilde ook voor hen lijden. Zulk gedrag, dat makkelijke oordelen, dat machtsmisbruik om je eigen positie veilig te stellen, dat wilde hij dragen. Hij wilde ons er van verlossen.

Jezus leed door zijn rechters, maar ook voor zijn rechters.

5. Waarom moest Jezus lijden?

Hij moest ook lijden omdat hij zichzelf bleef en zijn rug wel recht hield.

Hij was sterk genoeg om Petrus aan te kijken. Ongetwijfeld met een blik waarin pijn lag. Maar ook met een blik waar uit sprak: Ik heb het je gezegd. Kom tot inkeer, want straks heb ik je nodig. Straks moet jij je broeders sterken. Want dat was de hele profetie van Jezus tegen Petrus geweest, kijk maar in Lucas 22,32-34.

Hij was ook sterk genoeg om zijn rechters te laten voelen dat hij ze door had.

En dat moeten ze gevoeld hebben.

‘Wat vragen jullie me of ik de Messias ben? Jullie geloven het

toch niet als ik het zeg. Jullie zijn helemaal niet geïnteresseerd in een eerlijk proces. Jullie willen gewoon van me af.'

Maar vooral is het belangrijk om te zien dat Jezus in God blijft geloven. Dat Hij gehoorzaam blijft aan zijn Vader. Hij weet dat dit zijn weg is. Een weg van lijden, pijn, mishandeling, onrecht. Maar hij weet ook: Dit is de weg naar de troon. Dit is de weg waarlangs ik koning en Messias van Israel wordt.

Let maar op wat hij zegt in vers 69: Jullie kunnen me nu wel veroordelen. Jullie kunnen mij nu wel de doodstraf geven. Maar het zal niets veranderen. Ik ben de Messias. En vanaf nu gaat Psalm 110 in vervulling. Ik, Davids zoon en Heer, zal zitten aan Gods rechterhand. En vanaf nu gaat Daniël 7 in vervulling. Ik, de mens uit Daniëls visioen, zal macht, eer en koningschap krijgen.

Daarom vinden ze hem onuitstaanbaar. Hij blijft de waarheid spreken, ook als het gevaarlijk wordt, haast zeker zijn dood tot gevolg zal hebben. Hij is met recht een koning en een Messias.

Zie je dat? Ze krijgen hem niet stuk. Hij zwicht niet voor laffe volgelingen. Hij breekt niet onder martelingen en pesterijen. Hij raakt niet van zijn stuk als de rechters van zijn volk oneerlijk en corrupt zijn. Hij knapt niet af op al die mensen die vlak bij hem staan en die hem allemaal laten vallen.

Want hij lijdt niet alleen door hen. Hij lijdt ook voor hen.

Hij lijdt niet alleen door ons. Hij lijdt ook voor ons.

Hij is met recht een koning en een messias. Hij laat ons niet vallen, ook niet als wij hem laten vallen. Hij is een leider die zich niet in bochten wringt om het gevaar uit de weg te gaan. Hij heeft zijn missie en hij voert die uit. Hij brengt

Gods rijk door voor ons en onze zonden te sterven. Want zo komt er een rijk vol met mensen die verlost zijn van hun zonde.

6. Waarom moest Jezus lijden?

Dat kwam door Petrus – die vriend die tegenviel. Maar het was ook voor Petrus.

Dat kwam door die bewakers – die hem martelden en treiterden. Maar het was ook voor zijn bewakers.

Dat kwam door die rechters – leiders van zijn eigen volk die hem lieten vallen als een baksteen. Maar het was ook voor zijn rechters.

Er is een bekende uitspraak van Tim Keller uit New York. Hierin verwoordt hij de betekenis van het evangelie:

‘Je bent zondiger en gebrekkiger dan je ooit kunt geloven;

en tegelijk:

je bent meer geaccepteerd en bemind dan je ooit hebt durven hopen.’

Kijk in de spiegel van dit verhaal. Zie je het voor je?

Zeg het maar na voor jezelf: Ik (eigen naam) ben zondiger en gebrekkig dan ik ooit kan geloven en tegelijk ben ik meer geaccepteerd en bemind dan ik ooit heb durven hopen.

Kijk naar Petrus, naar de bewakers, naar de rechters. Zie je hoe je op ze lijkt? Hoe dichterbij Jezus leeft, hoe meer je het gaat zien. Zo zijn wij mensen. Heer, ben ik dat? Zondiger en gebrekkiger dan ik al dacht? Zo veel zondiger en gebrekkiger?

Waarom moest Jezus lijden? Kwam het door mij? Ja, het kwam door mij.

Maar zie dan ook Jezus.

Hij kijkt je aan, net als Petrus. Kom tot inkeer. Precies om jouw zonde sta ik hier. Want ik hou van je. Ik wil je verlossen. Kom tot inkeer, want er zijn mensen in je omgeving die jij moet sterken.

Hij is de profeet die de waarheid spreekt en die pal staat voor die waarheid.

Hij is koning en Messias. Mentaal niet kapot te krijgen. Sterker zelfs dan de dood. En hij zit aan de rechterhand van God, de almachtige.

Waarom moest Jezus lijden? Het was ook voor jou en mij.

Weet en geloof:

'Je bent zondiger en gebrekkiger dan je ooit kunt geloven;

en tegelijk:

je bent meer geaccepteerd en bemind dan je ooit hebt durven hopen.'